Gemeente Borger-Odoorn

Bestuursrapportage 2022-II

Definitieve versie

Inhoudsopgave

Bestuursrapportage 2022-II 1
Inhoudsopgave 2
Voorwoord Bestuursrapportage 2022-II 3
Samenvatting op hoofdlijnen 4
Recapitulatie van baten en lasten 7
Onze inwoners 8
Onze economie 12
Onze toekomst 14
Onze leefomgeving 17
Onze portemonnee 21
Bijlage I - Toelichting taakvelden 28
Bijlage II - Totaaloverzicht wijzigingen 31
Bijlage III - Voortgang investeringen 33
Bijlage IV - Grondbedrijf 35
Bijlage V - Administratieve wijzigingen per thema 37
Bijlage VI - Reserve Nog uit te voeren Werken (NUW) 38

Voorwoord Bestuursrapportage 2022-II

Hierbij bieden we uw raad de Bestuursrapportage 2022-II aan. Dit is de eerste bestuursrapportage van deze nieuwe bestuursperiode. We sorteren in deze rapportage zoveel mogelijk voor op de jaarstukken 2022 en geven een geprognosticeerd resultaat van de jaarrekening 2022. De basis voor deze rapportage is de financiële update 2022 die uw raad als bijlage bij de begroting 2023 heeft ontvangen.

Deze rapportage is van toepassing op de eerste tien maanden van 2022. Conform financiële verordening is deze rapportage financieel van aard en we rapporteren aanvullend over het
het grondbedrijf en de investeringen. Ook geven we, vooruitlopend op de jaarstukken 2022, een voorlopige specificatie van de reserve Nog uit te Voeren Werken (NUW).

Aanvullend op de financiële update 2022 bevat deze rapportage enkele mutaties die het jaarrekening resultaat beïnvloeden. Daarnaast zijn er ook meerdere budgettair neutrale mutaties opgenomen die geen invloed hebben op het resultaat.

We verwachten in 2022 een positief jaarrekening resultaat als gevolg van een aantal incidentele meevallers, zoals de bouwleges, OZB en de algemene uitkering. Dat geeft ons de kans om extra te investeren in een aantal bestuurlijke voorstellen die we belangrijk vinden, zoals Energiearmoede en het sportpark Borger. In de financiële update hebben we deze investeringen reeds aangekondigd.

College van burgemeester en wethouders

Samenvatting op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk gaan we in op de belangrijkste ontwikkelingen uit deze rapportage.

Bestuurlijke en autonome bestedingsvoorstellen
Deze Bestuursrapportage 2022-II bevat autonome en bestuurlijke bestedingsvoorstellen. De bestuurlijke voorstellen zijn keuzes. Het betreffen de volgende voorstellen:

Nr	Omschrijving	Bedrag
1	Aanvulling reserve Kern & Kader	400.000
2	Energiearmoede	775.000
3	Accommodatie Sportpark Borger	750.000
4	Afronden privatisering sportpark Valthermond	100.000
5	Open Science Hub Exloo	205.000
6	Dorpshuis Nieuw-Buinen	50.000
	Totaal:	**2.280.000**

De overige voorstellen zijn autonoom. Dat betekent dat ze onvermijdelijk zijn en geen bestuurlijke keuze.

De voorstellen zijn in de onderdelen ‘Wat mag het kosten?’ toegelicht. Het totaaloverzicht is gegeven in bijlage II. Alle voorstellen/mutaties in deze rapportage zijn incidenteel, omdat de begroting 2023 al is vastgesteld en deze de structurele mutaties bevat. Deze rapportage bevat zowel budgettair neutrale mutaties en mutaties die het jaarrekening resultaat beïnvloeden. In het overzicht in bijlage II is met een 'A' aangegeven welke mutaties autonoom zijn en met een 'B' welke bestuurlijk zijn.

De grootste voordelige mutaties zijn OZB, bouwleges, Wmo, jeugdhulp. Bijstand (BUIG) en de algemene uitkering. De grootste nadelige mutaties zijn Sportpark Borger, Energiearmoede en de aanvulling van de reserve Kern en Kader.

Reserve Nog uit te voeren Werken 2022-2023
In de jaarstukken 2022 brengen we jaarlijks in beeld hoeveel budget wordt overgeboekt naar het volgende jaar in verband met een latere uitvoering. In deze rapportage hebben we de budgetten in beeld gebracht die in ieder geval kunnen worden overgeheveld naar 2022. Het totaal bedraagt € 5.003.135. Het is een relatief groot bedrag als gevolg van meerdere grote incidentele investeringen zoals Sportpark Odoorn en Sportpark Borger die we dit jaar niet meer besteden. In de bijlage 'Reserve Nog uit te voeren Werken (NUW)' is een totaaloverzicht gegeven.

Investeringen
In bijlage III is een overzicht te zien van de investeringen voor en in 2022. Geconcludeerd kan worden dat er geen grote overschrijdingen zijn op investeringen. Verder zien we dat er nog veel ruimte is in de investeringsbudgetten van 2022. Dit wordt veroorzaakt door verschillende redenen, zoals veel overleg en afstemming met inwoners en andere belanghebbenden en omdat subsidies op de investeringen goedgekeurd moeten worden voor uitvoering.

Grondbedrijf
De verwachting is dat in 2022 alle kavels van de lopende woningbouwplannen worden verkocht. Voor de bedrijventerreinen geldt dat per 31-12-2022 nog niet alle kavels zijn verkocht, maar dat van de nog vrije kavels de meeste in optie zijn genomen. De geraamde verkopen 2022 zijn ruimschoots gehaald.

Tussentijdse winstneming
Op grond van de begrote cijfers per 31-12-2022 kan een tussentijdse winst worden genomen bij de plannen "Daalkampen, fase 1/2a", "Daalkampen, fase 2b", "Plaats 62" en "Lijnstukken" voor een totaalbedrag van € 675.000. Dit bedrag wordt conform beleid gestort in de bufferreserve. Bij de overige plannen lijkt tussentijdse winstneming nog niet mogelijk.

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar bijlage IV, Grondbedrijf.

Bedrijfsvoering en CAO
De onderhandelingen voor de nieuwe CAO gemeenten zijn inmiddels opgestart. Het ziet er naar uit dat de onderhandelingen nog wel even duren. De werkgevers hebben daarom met de vakbonden afgesproken om intussen gemeentelijke medewerkers in december van dit jaar een eenmalige uitkering te geven. De eenmalige uitkering is afhankelijk van het inkomen € 750 of € 375. De kosten van deze eenmalige uitkering schatten we in op € 150.000.

Algemene middelen
In deze sectie presenteren we het resultaat van de knoppen 1 en 2 en het geprognosticeerd jaarrekening resultaat.

Knop 1: Saldo begroting
Hieronder de uitkomst van knop 1 Saldo begroting. Knop 1 is voor structurele mutaties. In deze bestuursrapportage zijn alle mutaties incidenteel. Daarom wijzigt knop 1 niet.

Verloop Saldo begroting (knop 1)	**2022**
Stand BERAP 2022-I	**-56.170**
Autonome mutaties BERAP 2022-II	0
Stand BERAP 2022-II	**-56.170**

Knop 2: Budget beleidsintensivering
Uit onderstaand overzicht blijkt dat het nieuwe saldo van knop 2 budget beleidsintensivering € 968.211 wordt. Dit saldo komt tot stand door de mutaties van de financiële update en de mutaties uit deze rapportage. De totale mutaties op knop 2 van de financiële update en deze rapportage geven een saldo van € 714.000 voordelig.

Budget beleidsintensivering (knop 2)	**2022**
Stand BERAP 2022-I	**254.211**
Autonome mutaties BERAP 2022-II	714.000
Stand BERAP 2022-II	**968.211**

Het verschil met de financiële update 2022 komt als volgt tot stand:

Budget beleidsintensivering (knop 2)	**2022**
Mutatie financiële update 2022	**1.098.000**
Mutaties BERAP II	
1. Verhoging bijdrage Biblionet	-10.000
2. Open Science Hub Exloo	-205.000
3. Vitale vakantieparken	-19.000
4. Eenmalige uitkering CAO	-150.000
Totaal mutaties:	**-384.000**
Stand BERAP 2022-II	**714.000**

De conclusie is dat deze rapportage vier nieuwe mutaties ten opzichte van de financiële update bevat. Deze mutaties beïnvloeden het jaarrekening resultaat negatief.

Geprognosticeerd jaarrekening resultaat
In onderstaand overzicht is het geprognosticeerd jaarrekening resultaat weergegeven. Knop 1 Saldo begroting en het budget onvoorzien zijn niet gewijzigd ten opzichte van de financiële update. De mutaties op knop 2 zijn hierboven toegelicht. We verwachten het jaar 2022 af te ronden met een positief resultaat van € 962.041.

Prognose resultaat	**2022**
Saldo begroting (knop 1)	-56.170
Saldo Beleidsintensivering (knop 2)	968.211
Saldo onvoorzien	50.000
Totaal prognose Resultaat	**962.041**

Recapitulatie van baten en lasten

Hieronder is de recapitulatie van de gewijzigde begroting op basis van deze bestuursrapportage weergegeven. Dit overzicht bevat de baten en lasten per thema en een specificatie van Onze portemonnee uitgesplitst in verschillende onderdelen.

THEMA'S / TAAKVELDEN	Lasten	Baten	Saldo
Thema 1 Onze inwoners	43.454.249	9.435.740	-34.018.509
Thema 2 Onze economie	683.725	1.786.634	1.102.909
Thema 3 Onze toekomst	10.145.535	3.715.552	-6.429.983
Thema 4 Onze leefomgeving	27.179.443	10.376.217	-16.803.226
Totaal thema's	**81.462.952**	**25.314.142**	**-56.148.809**
Treasury (0.5)	725.730	906.794	181.063
OZB woningen (0.61)	53.077	5.247.510	5.194.433
OZB niet-woningen (0.62)	56.550	1.587.575	1.531.025
Belastingen overig (0.64)	219.091	-	-219.091
Algmene uitkering gemeentefonds (0.7)	176.699	54.435.125	54.258.426
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**1.231.147**	**62.177.004**	**60.945.856**
Overhead (0.4)	10.965.683	100.167	-10.865.516
Algemene lasten, baten (0.8)	-166.572	-50.000	116.572
Vennootschapsbelasting (0.9)	58.000		-58.000
Beleidsintensivering (0.8)	968.211		-968.211
Calamiteiten, onvoorzien (0.8)	50.000		-50.000
Saldo van baten en lasten	**94.569.421**	**87.541.313**	**-7.028.108**
Mutaties reserves (0.10)	1.546.453	8.518.391	6.971.938
Resultaat	**96.115.874**	**96.059.704**	**-56.170**

Zichtbaar is het huidige begrotingssaldo (knop 1) van € -56.170. Verder zien we de raming van budget beleidsintensivering (knop 2) van € 968.211. Tevens hebben we nog € 50.000 voor onvoorziene kosten.

Onze inwoners

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze inwoners aan bod.

0.2 Gemeenteraadsverkiezingen
In de meicirculaire hebben we compensatie ontvangen voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen. We voegen dit bedrag van € 55.000 toe aan het budget voor de verkiezingen. Daarmee is er voldoende budget beschikbaar.
Financieel effect: € 55.000 budgettair neutraal

4.3 Leerlingenvervoer Oekraïne
Vanuit het Rijk hebben we via een decentralisatie- en integratieuitkering € 13.000 ontvangen om het leerlingenvervoer voor Oekraïense kinderen die we in onze gemeente opvangen te organiseren. Deze middelen voegen we toe aan het budget voor leerlingenvervoer.
Financieel effect: € 13.000 budgettair neutraal

6.1 Inburgering
In de meicirculaire 2022 is de uitkering voor wet inburgering iets toegenomen. Wij ontvangen € 8.000 extra. Dit bedrag voegen we toe aan het budget voor inburgering.
Financieel effect: € 8.000 budgettair neutraal

6.1 Maatschappelijke begeleiding statushouders
Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen een bedrag voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Onze gemeente ontvangt een bedrag van € 50.000. Dit bedrag voegen we toe aan het budget voor inburgering.
Financieel effect: € 50.000 budgettair neutraal

6.1 Dorpshuis Nieuw-Buinen
Wegens de gebeurtenissen van de afgelopen periode bij het dorpshuis Nieuw-Buinen zijn er door de gemeente onvoorziene kosten gemaakt (beheer financiële administratie, opstellen financiële rapportage en juridische advisering). Deze kosten worden op € 50.000 geraamd.
Financieel effect: € 50.000 nadelig

6.3 Energietoeslag
We hebben € 1.250.000 aan energietoeslag van het Rijk ontvangen om € 1.300 uit te keren aan inwoners tot een bedrag van 120% van het sociaal minimum. Tot op heden is er voor ruim € 1.100.000 uitgekeerd, dus het ziet er naar uit dat de compensatie hiervoor toereikend is geweest.
Financieel effect: € 1.250.000 budgettair neutraal

6.3 Bijstand (BUIG)
In september 2022 ontvingen 378 huishoudens in Borger-Odoorn een uitkering (Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ). Op 1 september 2021 waren dit 420 huishoudens. Dat is een daling van 42 huishoudens. De definitieve BUIG uitkering voor 2022 is vastgesteld op € 6.864.335. Daarmee valt ook de uitkering lager uit dan in 2021. Per saldo vallen de kosten lager uit dan de opbrengsten. Op basis van de prognose van de gemeente Emmen, die verantwoordelijk is voor de uitvoering, verwachten we in 2022 namelijk een voordeel van € 600.000.
Financieel effect: € 600.000 voordelig

6.3 Energiearmoede
Binnen het team duurzaamheid wordt gewerkt aan maatregelen om inwoners, verenigingen, dorpshuizen en stichtingen te ondersteunen. Het bedrag wat daarbij is voorgesteld is € 775.000,- en is onderverdeeld in twee maatregelen die hieronder worden toegelicht. Het gaat hier om extra geld dat specifiek ook nodig is voor de energietoeslag. Dit naast het bedrag dat wordt ingezet vanuit de SPUK middelen (€ 741.160).

Energietoeslag:
Onze gemeente heeft de wens de inkomensgrens voor de energietoeslag van 120% naar 130% van het toepasselijk bijstandsnorm te verruimen. Dit zorgt ervoor dat meer inwoners gebruik kunnen maken van de energietoeslag van € 1.300. Het gaat hierbij om ongeveer 300 huishoudens. Er wordt rekening gehouden met verwachte uitvoeringskosten en een buffer, omdat men nog niet weet om hoeveel huishoudens het exact betreft. Voor deze maatregel is € 450.000 nodig.

Ondernemers:
Ondernemers krijgen ondersteuning in de vorm van informatievoorziening over landelijke en provinciale maatregelen op het gebied van energiebesparing en verduurzaming. Daarvoor benutten we met name het ondernemersloket van Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO) in verbinding met het Energiefonds Drenthe, Menso en onze eigen bedrijvencontactfunctionaris. De ondersteuning richting ondernemers vanuit provincie of Rijk kan nog even op zich laten wachten. Daar waar nodig bezien we de mogelijkheden tot het bieden van maatwerk richting ondernemers.

Eenmalige bijdrage of bijdrage voor verduurzaming:
Daarbij is de wens om verenigingen, dorpshuizen en maatschappelijke of culturele instellingen die in de problemen komen door de hoge energierekening eenmalig een bijdrage te geven voor de energierekening of een bijdrage voor specifieke verduurzaming. In de verdere uitwerking van deze maatregel zal het college de doelgroep specificeren. Inclusief uitvoeringskosten is er een bedrag van € 325.000 geraamd. Dit bedrag kan nog afwijken. Indien dit het geval is, dan wordt in BERAP 2023-I een voorstel gedaan.
Financieel effect: € 775.000 nadelig

6.4 Budget Emco en Wedeka
De 3D uitkering participatie is in de mei- en septembercirculaire gestegen met € 323.000 als gevolg van indexatie. Dit bedrag is bestemd voor de werkvoorzieningen en voegen we toe aan het budget voor Emco en Wedeka. Vervolgens keren we dit bedrag uit aan deze bedrijven op basis van de voor hen gelden.
Financieel effect: € 323.000 budgettair neutraal

6.4 Verwacht resultaat Emco
Uit de tussenrapportage blijkt dat Emco een exploitatievoordeel € 1,6 miljoen verwacht ten opzichte van de begroting 2022. Voor onze begroting levert dit een voordeel op van € 65.000.
Financieel effect: € 65.000 voordelig

6.71 WMO
Bij de Wmo verwachten we in totaliteit een voordeel ten opzichte van het begrote budget. De kosten op vervoersvoorzieningen en huishoudelijke hulp blijven hoog. Beide stijgingen passen bij de vergrijzing die gaande is. Ook bij de woonvoorzieningen zien we geen voordelen, vanwege twee dure woningaanpassingen die dit jaar plaatsvinden. In BERAP 2022-I is het budget hiervoor incidenteel verhoogd. Tegelijkertijd besparen we behoorlijk op de begeleiding. Dit heeft verschillende oorzaken. Deze besparing ontstaat allereerst door het nieuwe inkoopmodel waardoor er nauwelijks nog zware indicaties zijn. Verder is er een inhaalslag bij het zorgkantoor gemaakt in het verwerken van de

achterstallige Wet langdurige zorg (WLZ) aanvragen. Daardoor komen meer mensen dan normaal met terugwerkende kracht onder de WLZ te vallen. Tot slot zien we een daling in het aantal PGB houders. In totaliteit verwachten we € 300.000 op de Wmo over te houden in 2022.
Financieel effect: € 300.000 voordelig

6.72 Jeugdhulp Voogdij/18+
In de meicirculaire is de 3D uitkering Voogdij/18+ geïndexeerd met € 47.000. Dit bedrag voegen we toe aan het jeugdbudget.
Financieel effect: € 47.000 budgettair neutraal

6.72 Jeugdhulp
Het budget voor de Jeugdwet, komt door de verandering van het woonplaatsbeginsel, dit jaar voordeliger uit dan begroot. We verwachten een voordeel van € 400.000 ten opzichte van het begrote budget/de begroting.
Financieel effect: € 400.000 voordelig

7.1 Gezond in de stad (GIDS)
In 2022 ontvangen we opnieuw een GIDS gelden. Dit bedrag van € 98.000 wordt toegevoegd aan het budget voor sport. Deze gelden worden gedeeltelijk ingezet om de combicoaches te bekostigen.
Financieel effect: € 98.000 budgettair neutraal

Onze economie

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze economie aan bod.

3.4 Vitale vakantieparken
We zijn een nieuwe overeenkomst aangegaan voor het project Vitale vakantieparken en de bijdrage voor 2022 bedraagt € 19.000.
Financieel effect: € 19.000 nadelig

Onze toekomst

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze toekomst aan bod.

0.1 Uitbreiding formatie wethouders
Voor de uitbreiding van de formatie wethouders is voor 2022 € 35.000,- nodig.
Financieel effect: € 35.000 nadelig

0.1 Wachtgeld
Aangezien er een nieuw college is, ontvangen een aantal voormalige collegeleden wachtgeld. De additionele kosten voor het wachtgeld van de voormalige collegeleden zijn € 100.000,-.
Financieel effect: € 100.000 nadelig

5.6 Verhoging bijdrage Biblionet
De bijdrage aan Stichting Biblionet is geïndexeerd voor onze bibliotheken. Dit kost € 10.000. In de begroting 2023 is besloten voor structurele indexatie van de bibliotheken.
Financieel effect: € 10.000 nadelig

7.4 Gebiedsfonds windmolens
Om tot een meer evenwichtige lusten- en lastenverdeling te komen voor de omwonenden van de windparken is een gebiedsfonds opgericht. Het fonds heeft tot doel gebiedsgerichte maatregelen op het vlak van leefbaarheid , duurzaamheid, sociale cohesie en landschapsverbetering uit te voeren. Hiervoor is een subsidie aangevraagd bij de provincie. Deze is toegekend en reeds verstrekt (100%). Jaarlijks wordt hiervan een 10e deel ingevuld door de Stichting Gebiedsfonds Drentse Monden. Het restant van de ontvangen subsidie wordt gestort in een voorziening en de komende jaren ingezet in het windparkgebied (jaarlijks een 10e deel).
Financieel effect: € 2.361.000 budgettair neutraal

7.4 *Uitvoeringskosten klimaatakkoord*
In de septembercirculaire 2022 is € 207.000 uitgekeerd voor uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. In het bestedingsvoorstel voor de Urgente maatschappelijke opgave duurzaamheid in de begroting 2023 is rekening gehouden met deze middelen, omdat deze in de meicirculaire waren aangekondigd. Het voorstel is om deze middelen voor 2023 te reserveren. Ook in de komende jaren ontvangen we van het Rijk uitvoeringskosten voor het klimaaatakkoord. Het gaat om circa € 500.000 per jaar tot 2025. Deze middelen worden beschikbaar gesteld via de meicirculaire 2023.
Financieel effect: € 207.000 budgettair neutraal

7.4 *Impulsgelden DPRA*
Het Rijk stelt middels de impulsregeling tijdelijk middelen uit het Deltafonds beschikbaar aan decentrale overheden voor maatregelen rondom klimaatadaptatie (wateroverlast, droogte, hitte, overstromingsrisico's). Uitvoering van de maatregelen vindt plaats door het Samenwerkingsverband Noordelijke Vechtstromen (SNV). Hierin werken de gemeenten Hardenberg, Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen en Ommen, het waterschap Vechtstromen en de WMD samen aan de klimaatadaptatie. Er is tot en met 2027 een bedrag van circa € 5 miljoen aan impulsgeld beschikbaar.

In de impulsregeling is bepaald dat een aanvraag voor een bijdrage uit de regeling moet worden gedaan door een provincie of gemeente ten behoeve van het samenwerkingsverband. Deze aanvrager is dan tevens ontvanger van de specifieke uitkering van het Rijk en daarmee kassier van het samenwerkingsverband. Dit wil zeggen dat de aanvrager de ontvangen middelen voor een maatregelenpakket doorgeleidt naar de deelnemers in het samenwerkingsverband die de betreffende maatregelen uitvoeren.

De gemeente Borger-Odoorn is kassier van SNV. De in 2022 ontvangen middelen zijn doorbetaald naar de betreffende gemeenten en het waterschap.
Financieel effect: € 968.000 budgettair neutraal

Onze leefomgeving

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze toekomst aan bod.

1.1 Terugbetalen algemene reserve VRD
Door het algemeen bestuur van de VRD is besloten de algemene reserve met 2,5 % terug te brengen. Conform de afspraken in de VDG-notitie 'Samen werken voor Drenthe' is er een terugbetaling gedaan van de VRD aan de deelnemende gemeenten.
Financieel effect: € 35.000 voordelig

1.2 Extra capaciteit BOA's
De Tweede Kamer heeft in september 2021 de motie Hermans c.s. aangenomen. Hiermee is meer budget vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid. Voor onze gemeente is dit een bedrag van € 33.000 met ingang van 2022. Dit budget wordt verstrekt via een decentralisatie-uitkering en verwerken we budgettair neutraal.
Financieel effect: € 33.000 budgettair neutraal

2.1 Gladheidsbestrijding
Door het zachte tweede deel van de winter is er voldoende zout op voorraad. Het budget kan verlaagd worden met € 20.000.
Financieel effect: € 20.000 voordelig

2.1 Brandstof
Door de hoge brandstofprijzen is de verwachting dat er een tekort op brandstof ontstaat van in totaliteit € 40.000 t.o.v. de begroting 2022. De voertuigen van de gemeente zijn over diverse taakvelden verdeeld. Daarom komt deze mutatie een paar keer terug. Voor dit taakveld betreffen de hogere brandstofkosten € 20.000.
Financieel effect: € 20.000 nadelig

2.1 Openbare verlichting
Vanwege problemen bij de levering materialen en planning werkzaamheden aannemer is de uitvoering van de verduurzaming openbare verlichting vertraagd. Hierdoor daalt het energieverbruik langzamer dan verwacht. Daarnaast vallen de noodzakelijke onderhoudskosten hoger uit dan begroot.
Financieel effect: € 30.000 nadelig

2.1 Prijsstijging civiele projecten
Een aantal civiele projecten heeft te maken met (extreme) prijsstijgingen van oa. materiaal en brandstof. Incidenteel bedragen deze kosten € 67.000. In de begroting 2023 is het wegenbudget structureel verhoogd.
Financieel effect: € 67.000 nadelig

2.1 Wegwijzering en borden
De verwachte overschrijding ontstaat door een combinatie van factoren. Het betreft o.a. de prijsstijgingen van het materiaal, stijging van het aantal schademeldingen en wijzigingen in de weginrichting.
Financieel effect: € 35.000 nadelig

4.2 Vrijval reserveringen Esdal College
In 2022 is er € 125.000 gereserveerd voor de bouw van het Esdal College. Aangezien de bouw pas in 2023 start, kunnen we dit bedrag laten vrijvallen.
Financieel effect: € 125.000 voordelig

5.2 Onderhoud sportvelden
Door indexering als gevolg van prijsstijgingen en door extra onderhoud door de extreme droogte worden de geschatte onderhoudskosten voor sportvelden € 25.000 hoger verwacht.
Financieel effect: € 25.000 nadelig

5.2 Renovatie Sportpark Odoorn
De raad heeft in de raadsvergadering van 22 september 2022 besloten om de extra benodigde incidentele investering ten laste van BERAP 2022-II te brengen. Voor de realisatie van het nieuwe Sportpark Odoorn is een aanvullend krediet voor de bouw van het clubgebouw benodigd van € 800.000.
Financieel effect: € 800.000 nadelig

5.2 Accommodatie Sportpark Borger
We willen middelen beschikbaar stellen om het clubgebouw van de voetbalvereniging in Borger in 2024 vernieuwen. We gaan dat samen met de vereniging in 2023 voorbereiden. De velden zijn onlangs gerenoveerd. We vragen in deze BERAP II de helft van de verwachte kosten aan. Na de voorbereiding is duidelijk welk bedrag voor de totale vernieuwing van het clubgebouw noodzakelijk is. Vervolgens komen we in de Kadernota 2024 en Begroting 2024 met een aanvullend voorstel.
Financieel effect: € 750.000 nadelig

5.2 Afronden privatisering sportcomplex Valthermond
Voor sportpark Valthermond is € 100.000 nodig om de privatisering van enkele jaren geleden af te kunnen ronden. Na overleg met de vereniging is duidelijk geworden dat budget noodzakelijk is voor het afronden van het vernieuwen van het clubgebouw en de omliggende terreininrichting. Met het beschikbaar stellen van € 100.000 kunnen de werkzaamheden aan het gebouw worden afgerond. We komen in een later stadium met een voorstel voor aanpassing van het terrein.
Financieel effect: € 100.000 nadelig

5.7 Brandstof
Door de hoge brandstofprijzen is de verwachting dat er een tekort op brandstof ontstaat van in totaliteit € 40.000 t.o.v. de begroting 2022. Voor dit taakveld betreffen de hogere brandstofkosten € 10.000.
Financieel effect: € 10.000 nadelig

7.3 Brandstof
Door de hoge brandstofprijzen is de verwachting dat er een tekort op brandstof ontstaat van in totaliteit € 40.000 t.o.v. de begroting 2022. Voor dit taakveld betreffen de hogere brandstofkosten € 10.000.
Financieel effect: € 10.000 nadelig

7.4 Laadpalen dienstauto's
De contracten van onze lease auto`s zijn per 1 september jl. afgelopen. In 2021 is in samenwerking met de Gemeente Emmen een aanbesteding gestart voor nieuwe lease auto`s. Er is besloten dat onze nieuwe lease auto`s elektrisch worden. Voor deze auto`s zijn er laadpalen nodig. Er zijn verschillende offertes aangevraagd en de kosten zullen € 60.000,- betreffen. Met het beschikbaar stellen van € 60.000,- voor de laadpalen zijn we voorbereid op de nieuwe lease auto`s en de toekomst.
Financieel effect: € 60.000 nadelig

8.1 Uitvoeringskosten Omgevingswet
Gemeenten ontvangen compensatie voor de transitiekosten die ze hebben gemaakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. De compensatie in 2022 bedraagt voor onze gemeenten € 506.000. Gemeenten zijn vrij om te bepalen hoe deze middelen

worden ingezet. Het voorstel is om deze middelen te reserveren, omdat we op dit moment nog niet de financiële effecten van de Omgevingswet voor de komende jaren kunnen overzien. Ook voor de jaren 2023 t/m 2025 komt er compensatie. Hierover wordt meer bekend in een volgende circulaire.
Financieel effect: € 506.000 budgettair neutraal

8.1 Wet kwaliteitsborging bouw
De wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) treedt naar verwachting vanaf 1 juli 2023 gefaseerd in werking. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere projecten. Gemeenten ontvangen middelen om de noodzakelijke voorbereidingen te treffen voor invoering van deze wet. In 2022 ontvangen we hiervoor € 83.000. Ook hiervan is het voorstel om deze middelen te reserveren voor 2023.
Financieel effect: € 83.000 budgettair neutraal

8.1 Open Science Hub Exloo
In de begroting 2019 is een investeringskrediet van € 205.000 beschikbaar gesteld om een Open Science Hub in Exloo te creëren. Volgens de huidige plannen is het voorstel om de Science Hub in het Hallenhoes te vestigen. Daarbij is het voorstel om dit in de vorm van een subsidie aan de beheersstichting uit te keren. De beheersstichting realiseert namelijk het Hallenhoes. Dat betekent dat de investering wordt afgeraamd en er € 205.000 incidenteel budget nodig is om de subsidie te kunnen uitkeren. Vervolgens valt er ook de kapitaallast van het investeringskrediet vrij (€ 13.000). Dit wordt verwerkt in de jaarrekening 2022 / begroting 2024.
Financieel effect: € 205.000 nadelig

8.3 Voorschot opvang Oekraïense vluchtelingen
We hebben een voorschot aangevraagd van € 2.328.000 bij het Rijk voor de dekking van gemaakte kosten van Oekraïense vluchtelingen. Dit voorschot is gebaseerd op € 100 per dag per opvangplek en vanaf 15 oktober € 83 per dag per opvangplek. We verwachten op basis van onze huidige prognose dat dit voorschot voldoende is om de gemaakte kosten te dekken.
Financieel effect: € 2.328.000 budgettair neutraal

8.3 Uitvoering HAR regeling statushouders
We hebben de HAR regeling aangevraagd bij het COA voor het plaatsen van statushouders in Valthermond. De precieze hoogte van de HAR regeling is afhankelijk van hoeveel statushouders er geplaatst worden. Op dit moment schatten we de kosten en opbrengsten in op € 130.000.
Financieel effect: € 130.000 budgettair neutraal

8.3 COA noodopvang
We hebben tweemaal in 2022 onze sporthallen beschikbaar gesteld voor de noodopvang van vluchtelingen om het COA te ontlasten. Momenteel wordt gewerkt aan een afrekening van de gemaakte kosten die we declareren bij het COA. Vooralsnog schatten we deze in op € 100.000.
Financieel effect: € 100.000 budgettair neutraal

8.3 Bouwleges
De bouwleges vallen ook in 2022 fors hoger uit dan begroot. Dit komt doordat er meer aanvragen zijn gedaan voor verbouw van woningen. Tevens zijn er bouwleges in rekening gebracht voor wat grotere projecten op vakantieparken.
Financieel effect: € 400.000 voordelig

Onze portemonnee

De knoppen

In dit onderdeel beschrijven we de beschikbare bestedingsruimte voor het begrotingsjaar 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026. We beschrijven hoe de bestedingsruimte zich heeft ontwikkeld ten opzichte van de BERAP 2022-I. Met deze bestedingsruimte kunnen we onze nieuwe of gewijzigde ambities realiseren. De bestedingsruimte bestaat uit 5 knoppen:

1	**Knop saldo begroting:** de structureel beschikbare middelen die we kunnen inzetten voor meerjarige uitgaven.
2	**Knop beleidsintensivering:** de incidenteel beschikbare middelen die we kunnen inzetten voor eenmalige uitgaven.
3	**Knop belastingen:** de mogelijkheid om financiële ruimte te creëren door de belastingen extra te verhogen.
4	**Knop bezuinigingen:** de middelen die we kunnen vrijspelen door oud beleid te schrappen om ambities en dus nieuw beleid te realiseren.
5	**Knop vrije algemene reserve (VAR):** de middelen die we eventueel aanvullend beschikbaar hebben om onze ambities te realiseren.

Knop 1 saldo begroting

2.1 Knop 1: Saldo begroting

In onderstaand overzicht is het verloop van knop 1 saldo begroting zichtbaar. Het beginpunt is de stand van de BERAP 2022-I. Deze BERAP bevat geen structurele mutaties en zodoende blijft het saldo gelijk.

1 Saldo begroting *(x € 1.000)*	2022
Stand BERAP 2022-I	-56
Ontwikkelingen	
Stand BERAP 2022-II	-56

Knop 2 beleidsintensivering

2.2 Knop 2: Budget beleidsintensivering

Hieronder presenteren we het verloop van budget beleidsintensivering. Het beginpunt is de stand uit de BERAP 2022-I. Vervolgens zien we het de effecten de financiële update 2022 en de nieuwe mutaties uit de BERAP 2022-II. Hierdoor ontstaat het nieuwe saldo.

2 Beleidsintensivering *(x € 1.000)*	2022
Stand BERAP 2022-I	254
Ontwikkelingen	
Mutaties financiële update 2022	1098
Mutaties BERAP 2022-II	-384
Stand BERAP 2022-II	968

Knop 3 belastingdruk

2.3 Knop 3: Belastingen

De belastingtarieven voor 2022 zijn al vastgesteld, dus deze knop heeft geen wijzigingen.

3 Belastingen *(x € 1.000)*	2022	2023	2024	2025	2026
Stand BERAP 2022-I	0	0	0	0	0
Ontwikkelingen					
Stand BERAP 2022-II	0	0	0	0	0

Knop 4 Bezuinigingen

2.4 Knop 4: Bezuinigingen

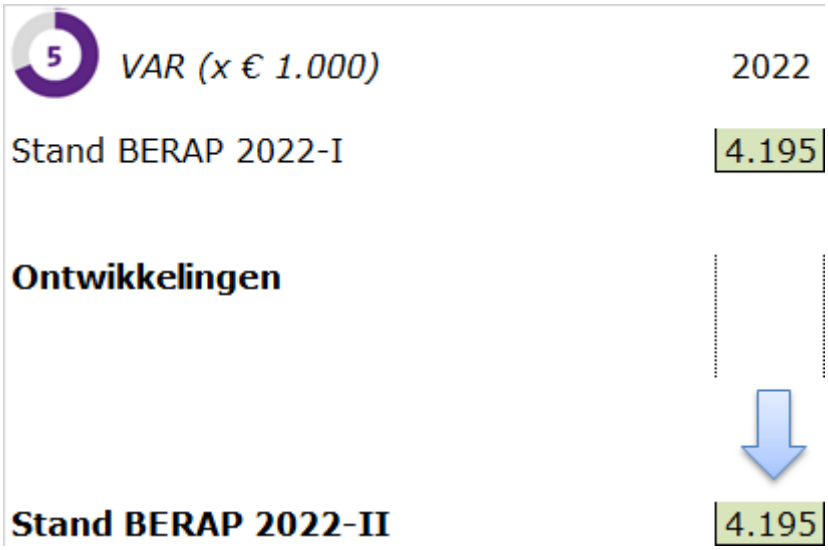
Deze rapportage bevat geen voorstellen voor bezuinigingen.

4 Bezuinigingen *(x € 1.000)*	2022	2023	2024	2025	2026
Stand BERAP 2022-I	0	0	0	0	0
Ontwikkelingen					
Stand BERAP 2022-II	0	0	0	0	0

Knop 5 vrije reserve

2.5 Knop 5: Vrije Algemene Reserve (VAR)

Hieronder is het verloop zichtbaar sinds BERAP 2022-I. In deze rapportage doen we geen voorstellen die de VAR beïnvloeden.

Gemeentefonds

In deze rapportage geven we een geactualiseerd overzicht van het Gemeentefonds t/m de septembercirculaire 2022. De totale algemene uitkering is sinds de BERAP 2022-I gestegen met € 4.823.000. Dat is een uitzonderlijke stijging met diverse oorzaken, zoals:
1. Invoeringskosten Omgevingswet: € 506.000;
2. Uitvoeringskosten Klimaatakkoord: € 207.000;
3. Energietoeslag: € 1.250.000;
4. Stijging algemene uitkering: € 2.025.000.

In onderstaand overzicht is het totaal van de effecten weergegeven. In deze Bestuursrapportage zijn alle mutaties uit de mei- en septembercirculaire opgenomen. Een groot deel van de mutaties is budgettair neutraal.

Gemeentefonds 2022 (x € 1.000)	**Begroting**	**BERAP**	**Mei**	**Sept**	**Verschil**
I: Algemene Uitkering	**2022**	**2022-I**	**circulaire**	**circulaire**	**BI-sept**
Algemene Uitkering	41.411	41.411	43.236	43.436	2.025
Raming onderuitputting	-150	-150	-150	-150	0
Extra middelen jeugd	1.727	1.727	1.727	1.727	0
Behoedzaamheid	-125	-125	-125	0	125
Decembercirculaire 2021	0	276	276	276	0
Energietoeslag	0	0	750	1.250	1.250
Subtotaal onderdeel I	**42.863**	**43.139**	**45.714**	**46.539**	**3.400**
II: Decentralisatie- en integratieuitkeringen					
Combinatiefuncties	113	113	113	113	0
Voorschoolse Voorziening Peuters	69	69	69	69	0

Armoedebestrijding kinderen	86	86	86	86	0
VTH provinciale Taken	74	74	74	74	0
Versterking omgevingsveiligheid	4	4	4	4	0
Gezond in de stad	0	0	98	98	98
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	0	0	207	207	207
Invoeringskosten Omgevingswet	0	0	0	506	506
Leerlingenvervoer Oekraïne	0	0	0	13	13
Wet kwaliteitsborging bouw (WKB)	0	0	0	83	83
Maatschappelijke begeleiding statushouders	0	0	0	50	50
Extra capaciteit BOAs	0	0	33	33	33
Gemeenteraadsverkiezingen	0	0	55	55	55
Inburgering	86	86	94	94	8
Subtotaal onderdeel II	**432**	**432**	**833**	**1.485**	**1.053**
III: Sociaal Domein 3D's					
Jeugdzorg (voogdij 18 plus)	1.253	1.253	1.300	1.300	47
Participatie	4.637	4.637	4.935	4.960	323
Subtotaal onderdeel III	**5.890**	**5.890**	**6.235**	**6.260**	**370**
Totaal per onderdeel					
Totaal onderdeel I	42.863	43.139	45.714	46.539	3.400
Totaal onderdeel II	432	432	833	1.485	1.053
Totaal onderdeel III	5.890	5.890	6.235	6.260	370
Totaal I t/m III	**49.185**	**49.461**	**52.782**	**54.284**	**4.823**

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze portemonnee aan bod.

0.4 Energielasten
Bij enkele gebouwen wordt een hoger verbruik van gas en elektra verwacht.
Financieel effect: € 30.000 nadelig

0.4 Bedrijfsvoering en CAO
De onderhandelingen voor de nieuwe CAO gemeenten zijn inmiddels opgestart. Het ziet er naar uit dat de onderhandelingen nog wel even duren. De werkgevers hebben daarom met de vakbonden afgesproken om intussen gemeentelijke medewerkers in december van dit jaar een eenmalige uitkering te geven. De eenmalige uitkering is afhankelijk van het inkomen € 750 of € 375. De kosten van deze eenmalige uitkering schatten we in op € 150.000.
Financieel effect: € 150.000 nadelig

0.61 OZB
De OZB aanslagen zijn opgelegd en deze vallen gunstiger uit dan op begrotingsbasis is ingeschat. Het voordeel bedraagt € 300.000. Dit voordeel is ontstaan door een grotere stijging van WOZ waarden en meer areaaluitbreiding dan vooraf ingeschat.
Financieel effect: € 300.000 voordelig

0.7 Verhoging algemene uitkering
Dit betreft de verhoging van de algemene uitkering. Een specificatie hiervan is gegeven in thema Onze portemonnee.
Financieel effect: € 2.150.000 voordelig
€ 1.250.000 budgettair neutraal

0.7 Verhoging decentralisatie- en integratieuitkeringen
Dit betreft de verhoging van de decentralisatie- en integratieuitkeringen. Een specificatie hiervan is gegeven in thema Onze portemonnee.
Financieel effect: € 1.053.000 budgettair neutraal

0.7 Verhoging 3D uitkering Voogdij/18+
Dit betreft de verhoging van de 3D uitkering Voogdij/18+. Een specificatie hiervan is gegeven in thema Onze portemonnee.
Financieel effect: € 47.000 budgettair neutraal

0.7 Verhoging 3D uitkering participatie
Dit betreft de verhoging van de 3D uitkering participatie. Een specificatie hiervan is gegeven in thema Onze portemonnee.
Financieel effect: € 323.000 budgettair neutraal

0.9 Vennootschapsbelasting
We hebben een inschatting gemaakt van de te verwachten te betalen vennootschapsbelasting (VPB) in 2022. Deze bedraagt € 58.000 en wordt gedekt uit de bufferreserve gronden, omdat de VPB een directe relatie heeft met ons grondbedrijf.
Financieel effect: € 58.000 budgettair neutraal

0.10 Aanvulling reserve Kern & Kader
De reserve Kern & Kader werd altijd gevuld door verkopen van gemeentelijke panden. In de laatste jaren heeft dit bijna niet plaatsgevonden. Zodoende is het voorstel om de reserve Kern & Kader aan te vullen met € 400.000. In de komende periode zullen er voorstellen volgen om deze middelen in te zetten om de privatisering van kern en niet

kern voetbalcomplexen af te ronden (Nieuw-Buinen, Ees, Buinen, Buinerveen, 2e Exloërmond).
Financieel effect: € 400.000 nadelig

0.10 VPB onttrekking bufferreserve gronden
Dit betreft de onttrekking aan de bufferreserve gronden voor de verwachte afdracht van Vennootschapsbelasting van € 58.000.
Financieel effect: € 58.000 budgettair neutraal

Bijlage I - Toelichting taakvelden

Baten en lasten worden verantwoord op taakveldniveau. Taakvelden zijn wettelijk voorgeschreven en bedoeld voor de vergelijking van baten en lasten van gemeenten. Dit overzicht geeft inzicht in welke baten en lasten onder een taakveld vallen.

Onze Inwoners		
TV	Omschrijving	Toelichting
0.2	Burgerzaken	De kosten van verkiezingen, burgerlijke stand, salariskosten burgerzaken en de opbrengsten uit leges.
4.1	Openbaar basisonderwijs	De kosten en opbrengsten die betrekking hebben op de huur van gymzalen en andere vormen van bewegingsonderwijs.
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	De kosten voor leerlingenvervoer, leerplicht, maar ook het onderwijsachterstandenbeleid en kosten van peuterspeelzalen.
5.1	Sportbeleid en activering	De subsidies en salariskosten die betrekking hebben op sportbeleid. Denk hierbij bijv. aan onze combicoaches.
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	De kosten van inwonerparticipatie, subsidies maatschappelijk werk en ook de huisvestingssubsidies die worden verstrekt aan onze MFA's.
6.2	Wijkteams	De kosten van onze stichting Sociale teams Borger-Odoorn, kosten gerelateerd aan preventieve activiteiten jeugd en salariskosten die aan deze onderwerpen zijn te relateren.
6.3	Inkomensregelingen	Alle kosten die zijn te relateren aan de BUIG (bundeling van inkomensregelingen, zoals WWB, IOAW, IOAZ etc.), bijzondere bijstand en onze minimaregelingen zoals de webwinkel. De uitvoering van de BUIG is belegd bij de gemeente Emmen. Ook de uitvoeringskosten komen in dit taakveld tot uitdrukking.
6.4	Begeleide participatie	De werkvoorzieningsschappen Emco en Wedeka en de kosten voor het beschut werken.
6.5	Arbeidsparticipatie	Het budget waar de re-integratie-trajecten uit worden bekostigd.
6.6	Maatwerkvoor-ziening (WMO)	Materiële voorzieningen van de Wmo, zoals woningaanpassingen, hulpmiddelen en gehandicaptenparkeerkaarten.
6.71	Maatwerkdienst-verlening 18+	De immateriële maatwerkvoorzieningen Wmo, zoals huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen en individuele begeleiding, maar ook schuldhulpverlening.
6.72	Maatwerkdienst-verlening 18-	Hieronder valt het grootste deel van de zorgkosten jeugdhulp. Het betreft individuele voorzieningen.
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Kosten die worden gemaakt in het kader van Wmo Beschermd Wonen. Wij verantwoorden hier maar beperkt kosten onder, omdat Beschermd Wonen in Drenthe is belegd bij een centrumgemeente.
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	De zwaardere jeugdhulp, zoals jeugdreclassering, 24 uurs zorg, verslavingsproblematiek en huiselijk geweld.
7.1	Volksgezondheid	Hieronder valt het gezondheidsbeleid, maar ook de GGD.

Onze Economie		
TV	Omschrijving	Toelichting
3.1	Economische ontwikkeling	Kosten uit samenwerking met het bedrijfsleven, ontwikkeling van wijkgerichte economische programma's. Wij verantwoorden op dit taakveld geen kosten.
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Grondexploitaties van bedrijventerreinen, herstructurering van bedrijfslocaties en investeringen in winkelgebieden.
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Hieronder vallen de marktgelden.
3.4	Economische promotie	Economische subsidies, het recreatieschap Drenthe en de opbrengsten uit toeristenbelasting en woonforensenbelasting.

Onze Toekomst		
TV	Omschrijving	Toelichting
0.1	Bestuur	Hieronder vallen de loonkosten van college en gemeenteraad, lokale rekenkamer, griffie en een aantal abonnementen op o.a. Cittaslow, VNG, VDG.
5.3	Culturele presentatie, productie en partic.	Hieronder vallen subsidies in het kader van cultuur.
5.4	Musea	Dit taakveld bestaat uit subsidie Hunebedcentrum en archeologie.
5.6	Media	Hieronder vallen de kosten van onze bibliotheken.
7.4	Milieubeheer	Onder dit taakveld vallen kosten in het kader van milieu en duurzaamheid, zoals de RUD, milieuhandhaving en ongediertebestrijding, maar ook projecten voor duurzame energie.

Onze Leefomgeving		
TV	Omschrijving	Toelichting
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Kosten van beheer van gemeentelijke gebouwen die niet aan een ander taakveld zijn toe te delen.
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	De kosten van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD).
1.2	Openbare orde en veiligheid	O.a. de kosten voor toezicht en handhaving, dierenbescherming, antidiscriminatiebeleid en drank & horecawet.
2.1	Verkeer en vervoer	De kosten van wegen en verkeer, maar bijv. ook bruggen, gladheidsbestrijding en openbare verlichting.
4.2	Onderwijshuisvesting	Het onderwijshuisvestingsbeleid en ook de kosten aan schoolgebouwen.
5.2	Sportaccommodaties	Alle accommodaties voor sportbeoefening zoals sporthallen en zwembaden.
5.5	Cultureel erfgoed	Subsidies in het kader van cultuurhistorie en ook onderhoud en toezicht op cultureel erfgoed.
5.7	Openbaar groen en recreatie	Aanleg en onderhoud van openbaar groen, vijvers, sloten en ook speeltuinen.
7.2	Riolering	De opbrengsten en kosten van de gemeentelijke taken op het gebied van riolering.
7.3	Afval	De opbrengsten en kosten van de gemeentelijke taken op het gebied van afval.
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	De kosten voor lijkschouw en begraafplaatsen. Ook de opbrengsten van grafrechten vallen hieronder.

8.1	Ruimtelijke ordening	Kosten op grond van de wet Ruimtelijke Ordening. Het betreft vooral salariskosten van medewerkers van GZ, maar bijv. ook de actualisatie van bestemmingsplannen.
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	De kosten en opbrengsten van het grondbedrijf die in de gemeentelijke exploitatie tot uitdrukking komen.
8.3	Wonen en bouwen	Opbrengsten van bouwleges. Deze kosten hebben voornamelijk betrekking op woningbouw en woningverbetering, bouwtoezicht en de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG).

Onze Portemonnee		
TV	Omschrijving	Toelichting
0.4	Overhead	Definitie: 'alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.' Hieronder vallen de loonkosten van de ondersteunende afdelingen en het Managementteam, maar bijv. ook de kosten van het gemeentehuis.
0.5	Treasury	Kosten en opbrengsten die betrekking hebben op: rente, dividend en afschrijving.
0.61	OZB woningen	De OZB opbrengsten voor woonhuizen.
0.62	OZB niet-woningen	De OZB opbrengsten voor bedrijven.
0.64	Belastingen overig	De overige gemeentelijke belastingen, zoals hondenbelasting, precariobelasting en reclamebelasting. Deze belastingen zijn in de gemeente Borger-Odoorn niet van toepassing.
0.7	Alg. uitkering Gemeentefonds	De opbrengsten uit het Gemeentefonds.
0.8	Overige baten en lasten	Stelposten, onze post onvoorzien en het budget beleidsintensivering.
0.9	Vennootschapsbelasting (VPB)	Onder dit taakveld wordt de afdracht van vennootschapsbelasting weergegeven.
0.10	Wijzigingen reserves	Alle wijzigingen op reserves worden op dit taakveld inzichtelijk gemaakt.
0.11	Resultaat van baten en lasten	Onder dit taakveld valt het saldo van de begroting.

Bijlage II - Totaaloverzicht wijzigingen

Hieronder geven we een totaaloverzicht van de wijzigingen uit deze BERAP 2022-II. Het verschil tussen de voor- en nadelen wordt gemuteerd op knop 2 budget beleidsintensivering. Dit is een totale bijstelling van € 714.000 voordelig. Met een 'A' is aangegeven welke mutaties autonoom zijn en met een 'B' welke bestuurlijk zijn.

Nr	Omschrijving	Thema	Taakveld	A/B	Incidenteel	
	Thema 1				**Voordeel**	**Nadeel**
1	Gemeenteraadsverkiezingen	1	0.2	A		55.000
2	Leerlingenvervoer Oekraïne	1	4.3	A		13.000
3	Inburgering	1	6.1	A		8.000
4	Maatschappelijke begeleiding statushouders	1	6.1	A		50.000
5	Dorpshuis Nieuw-Buinen	1	6.1	B		50.000
6	Energietoeslag	1	6.3	A		1.250.000
7	Bijstand (BUIG)	1	6.3	A	600.000	
8	Energiearmoede	1	6.3	B		775.000
9	Budget Emco en Wedeka	1	6.4	A		323.000
10	Verwacht resultaat Emco	1	6.4	A	65.000	
11	Wmo	1	6.71	A	300.000	
12	Jeugdhulp Voogdij/18+	1	6.72	A		47.000
13	Jeugdhulp	1	6.72	A	400.000	
14	Gezond in de stad	1	7.1	A		98.000
	Subtotaal thema 1				**1.365.000**	**2.669.000**
	Thema 2					
15	Vitale vakantieparken	2	3.4	A		19.000
	Subtotaal thema 2				**0**	**19.000**
	Thema 3					
16	Uitbreiding formatie wethouders	3	0.1	A		35.000
17	Wachtgeld	3	0.1	A		100.000
18	Verhoging bijdrage Biblionet	3	5.6	A		10.000
19	Gebiedsfonds windmolens	3	7.4	A		2.361.000
20	Gebiedsfonds windmolens	3	7.4	A	2.284.000	
21	Gebiedsfonds windmolens	3	7.4	A	77.000	
22	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	3	7.4	A		207.000
23	Impulsgelden DPRA	3	7.4	A		968.000
24	Impulsgelden DPRA	3	7.4	A	968.000	
	Subtotaal thema 3				**3.329.000**	**3.681.000**
	Thema 4					
25	Terugbetalen algemene reserve VRD	4	1.1	A	35.000	
26	Extra capaciteit BOA's	4	1.2	A		33.000
27	Gladheidsbestrijding	4	2.1	A	20.000	
28	Brandstof	4	2.1	A		20.000
29	Openbare verlichting	4	2.1	A		20.000

30	Openbare verlichting	4	2.1	A		10.000
31	Prijsstijging civiele projecten	4	2.1	A		67.000
32	Wegwijzering en borden	4	2.1	A		35.000
33	Vrijval reservering Esdal College	4	4.2	A	125.000	
34	Onderhoud Sportvelden	4	5.2	A		25.000
35	Renovatie Sportpark Odoorn	4	5.2	B		800.000
36	Accommodatie Sportpark Borger	4	5.2	B		750.000
37	Afronding privatisering sportcomplex Valthermond	4	5.2	B		100.000
38	Brandstof	4	5.7	A		10.000
39	Brandstof	4	7.3	A		10.000
40	Laadpalen dienstauto's	4	7.4	A		60.000
41	Uitvoeringskosten Omgevingswet	4	8.1	A		506.000
42	Wet kwaliteitsborging bouw	4	8.1	A		83.000
43	Open Science Hub Exloo	4	8.1	A		205.000
43	Voorschot opvang Oekraiense vluchtelingen	4	8.3	A	2.328.000	
44	Voorschot opvang Oekraiense vluchtelingen	4	8.3	A		2.328.000
45	Uitvoering HAR regeling statushouders	4	8.3	A		130.000
46	Uitvoering HAR regeling statushouders	4	8.3	A	130.000	
47	COA noodopvang	4	8.3	A	100.000	
48	COA noodopvang	4	8.3	A		100.000
49	Bouwleges	4	8.3	A	400.000	
	Subtotaal thema 4				**3.138.000**	**5.292.000**
	Thema 5					
50	Energielasten	5	0.4	A		30.000
51	Eenmalige uitkering CAO	5	0.4	A		150.000
52	OZB	5	0.61	A	300.000	
53	Verhoging algemene uitkering	5	0.7	A	3.400.000	
54	Verhoging decentralisatieuitkeringen	5	0.7	A	1.053.000	
55	Verhoging 3D uitkering Voogdij/18+	5	0.7	A	47.000	
56	Verhoging 3D uitkering participatie	5	0.7	A	323.000	
57	Vennootschapsbelasting	5	0.9	A		58.000
58	Aanvulling reserve Kern & Kader	5	0.10	B		400.000
59	VPB onttrekking bufferreserve gronden	5	0.10	A	58.000	
	Subtotaal thema 5				**5.181.000**	**638.000**
	Totaal				**13.013.000**	**12.299.000**
	Effect op knop 2 budget beleidsintensivering					**714.000**

Bijlage III - Voortgang investeringen

Investeringen:
In onderstaande tabellen wordt de financiële stand weer gegeven van alle lopende investeringen. Tabel 1 betreft de budgetten die in 2022 beschikbaar zijn gesteld en tabel 2 de budgetten die ***voor*** 2022 beschikbaar zijn gesteld.
Bij de beschikbaar gestelde budgetten 2022 voor wegen, verkeer, riool en groen is nog veel financiële ruimte aanwezig. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat veel projecten noodgedwongen doorgeschoven moeten worden naar 2023 en wel om de volgende redenen:

- Ten opzichte van voorgaande jaren zijn er meer projecten waar afstemming moet worden gezocht met nutsbedrijven voor het verleggen van kabels en leidingen. Hierdoor treedt vertraging op.
- Projecten vergen intensief overleg met de inwoners
- Goedkeuring subsidie DPRA-impulsgelden. Na goedkeuring uitvoering.
- Wet en regelgeving waardoor bij 2 grote projecten vertraging is opgelopen.

Voor de overige budgetten kan gesteld worden dat de voorbereiding/uitvoering loopt of binnenkort worden opgestart.

1. Overzicht investeringen beschikbaar gesteld in 2022

Omschrijving	**Budget**	**Totaal budget**	**Besteed t/m oktober**	**Nog te besteden**
Wegen:				
Regulier	1.800.000			
Plattelandswegen	250.000			
Subtotaal		*2.050.000*	*164.000*	*1.886.000*
Openbare verlichting				
Regulier	225.000			
Verduurzaming (5 jaar)	234.975			
Subtotaal		*459.975*	*140.000*	*319.975*
Riolering (conform GRP):	719.235			
Restant voorgaande jaren:	92.315			
Subtotaal		*811.550*	*116.000*	*695.550*
Groen		270.000	12.500	257.500
GVVP		995.000	15.250	979.750
Opstellen algemeen beleid groen		50.260	0	50.260
Klimaatadaptie DPRA schoolpleinen		120.000	0	120.000
Kanaal Zuiderdiep Valthermond		100.000	0	100.000
Begraafplaatsen (2e fase)		115.000	68.000	47.000
Snelfietsroute Borger-Emmen		700.000	1.300	698.700
Ondergrondse containers		500.000	35.500	464.500
Materieel		564.460		564.460
Totalen		**6.736.245**	**552.550**	**6.183.695**

2. Overzicht investeringen beschikbaar gesteld *voor* 2022

Omschrijving	Totaal budget	Besteed t/m oktober	Nog te besteden
Wegen	2.160.810	1.925.000	235.810
Openbare verlichting	961.475	911.000	50.475
Riolering (conform GRP)	1.236.295	1.126.000	110.295
Groen	1.362.149	1.022.000	340.149
Begraafplaatsen	295.468	146.000	149.468
GVVP	903.116	828.000	75.116
Maatregelen a.g.v. aanpassingen N34	1.111.911	882.000	229.911
Materieel c.a.	438.496	436.000	2.496
Materiaal c.a.	450.909	351.000	99.909
Ondergrondse containers	90.000	90.000	0
Ruimtelijke ordening/herstructurering	663.447	380.000	283.447
Onderhoud/verduurzaming gebouwen	499.422	48.000	451.422
Herstructureringsproject Nije Daip (*)	2.625.000	2.787.000	-162.000
Spitslijn 2e Exloërmond	118.000	93.020	24.980
Hunzevallei (fietspaden)	572.600	399.000	173.600
Totalen	**13.489.098**	**11.424.020**	**2.065.078**

(*) We zijn nog in onderhandeling met Lefier over een verdeling van extra gemaakte kosten.

Bijlage IV - Grondbedrijf

Grondbedrijf (algemeen)
De verwachting is dat in 2022 alle kavels van de lopende woningbouwplannen worden verkocht. Voor de bedrijventerreinen geldt dat per 31-12-2022 nog niet alle kavels zijn verkocht, maar dat van de nog vrije kavels de meeste in optie zijn genomen. In onderstaande tabel wordt de stand van zaken weergegeven met betrekking tot de verkopen/verleende opties per 01-11-2022 versus de oorspronkelijke raming voor het jaar 2022.

Bouwkavels 2022		**Raming**	**Verkocht**	**Optie**	**Vrij**
Woningbouw					
Borger	Daalkampen II (fase 1/2a)	8	18	0	0
	Daalkampen II (fase 2b)	12	22	2	0
Buinen	Lijnstukken II	1	1	0	0
Nieuw-Buinen	Nieuw-Veenlanden	0	0	0	0
	Ranonkel	8	8	0	0
Valthermond	Plaats 62	3	6	0	0
Totaal woningbouw		**32**	**55**	**2**	**0**
Bedrijventerrein					
Borger	Aan de Strengen	3	3	7	0
Nieuw-Buinen	Drentse Poort	3	4	0	0
Totaal bedrijventerrein		**6**	**7**	**7**	**0**

De geraamde verkopen 2022 zijn ruimschoots gehaald. Alle kavels in de lopende plannen zijn verkocht of in optie. Zelfs de plannen die het vorig in exploitatie zijn genomen, "Ranonkel" en "Daalkampen 2B", zijn uitverkocht.
Voor de komende jaren is in de huidige lopende plannen dus geen ruimte meer voor woningbouw. Om aan de concrete doelstelling van de bouw van 500 woningen voor 2030 te kunnen voldoen zijn het afgelopen jaar diverse potentiële woningbouwlocaties onderzocht/ingebracht. Dit betreft zowel eigen grond als grond van externe partijen. Voorbeelden van mogelijke ontwikkeling op eigen grond zijn o.a. "Daalkampen II (3e fase)", Borger-West, gronden achter MFA Nieuw-Buinen en Drouwenermond. Voorbeelden van ontwikkeling door externen zijn o.a. "de Wissel" in Nieuw-Buinen en "de Gloep" in Exloo.
Daarnaast is samen met de verenigingen dorpsbelangen gekeken naar de inbreidingsmogelijkheden voor woningbouw in de dorpen. Deze zijn in kaart gebracht en is een start gemaakt met de prioritering van de mogelijke inbreidingsplannen.

Afsluiten grondexploitaties
Per 31-12-2022 verwachten wij dat de plannen “Nieuw-Veenlanden” en "Ranonkel" te Nieuw-Buinen financieel worden afgesloten.

Tussentijdse winstneming
Op grond van de begrote cijfers per 31-12-2022 kan een tussentijdse winst worden genomen bij de plannen "Daalkampen, fase 1/2a", “Daalkampen, fase 2b”, “Plaats 62” en “Lijnstukken” voor een totaalbedrag van € 675.000. Dit bedrag wordt conform beleid gestort in de bufferreserve. Bij de overige plannen lijkt tussentijdse winstneming nog niet mogelijk.

Dekking verwacht verlies
Door de prijsverhoging op de laatste 2 bruggen in het plan "Nieuw-Veenlanden" te Nieuw-Buinen ontstaat een verlies. Hiervoor is een voorziening getroffen (zie jaarrekening 2021).

Bufferreserve gronden
Volgens het huidige beleid komen de winsten ten gunste en de verliezen ten laste van de bufferreserve gronden. Als bovengenoemde verwachtingen/voorstellen uitkomen en zich geen andere mutaties voordoen dan zal de hoogte van de bufferreserve gronden per 31-12-2022 € 2.407.000 bedragen.
In 2022 is € 500.000 onttrokken uit de bufferreserve en overgeheveld naar de VAR. Deze mutatie is verwerkt in het saldo per 31-12-2022.

NB: In de begroting 2023 is het besluit genomen om € 300.000 en € 250.000 te onttrekken uit deze reserve voor respectievelijk aan dotatie aan de VAR en een bijdrage aan het programma wonen. De stand bufferreserve na deze onttrekkingen bedraagt € 1.857.000.

Bijlage V - Administratieve wijzigingen per thema

We staan stil bij de administratieve wijzigingen die hebben plaatsgevonden sinds BERAP 2022-I. Deze wijzigingen hebben geen effect op knop 1 saldo begroting en knop 2 budget beleidsintensivering.

Welke administratieve wijzigingen zijn verwerkt sinds de BERAP 2022-I?
1. De stelposten van de budgetten wegen, riolering, openbare verlichting, vastgoed en geld en materieel zijn ingevuld.
2. De budgetten van 2022 zijn na vaststelling van de jaarstukken 2021 verhoogd met de budgetten uit de reserve Nog uit te Voeren Werken (NUW). Dit betreffen de budgetten die zijn overgeheveld uit 2021.
3. Er hebben administratieve correcties plaatsgevonden op de personeelskosten als gevolg van invulling nieuwe vacatures etc.
4. Overige administratieve correcties zijn verwerkt zoals projectbudgetten bijwerken etc.

Hieronder het totaal van de wijzigingen per thema dat sinds BERAP 2022-I tot BERAP 2022-II heeft plaatsgevonden.

Totaal thema's							
		Baten			**Lasten**		
Nr	**Thema**	**Prim. begr.**	**Wijziging**	**Actueel**	**Prim. begr.**	**Wijziging**	**Actueel**
1	Onze Inwoners	9.094.575	341.165	9.435.740	39.336.474	2.813.775	42.150.249
2	Onze Economie	1.766.634	20.000	1.786.634	568.725	96.000	664.725
3	Onze Toekomst	24.011	362.541	386.552	3.742.834	2.721.701	6.464.535
4	Onze Leefomgeving	7.469.113	-50.896	7.418.217	19.807.244	2.260.199	22.067.443
5	Onze Portemonnee	57.516.921	8.047.640	65.564.561	12.415.977	828.775	13.244.752
Totaal:		**75.871.253**	**8.720.450**	**84.591.704**	**75.871.253**	**8.720.450**	**84.591.704**

Bijlage VI - Reserve Nog uit te voeren Werken (NUW)

In de tweede Bestuursrapportage lopen we vooruit op de budgetten die via reserve de Nog uit te voeren Werken (NUW) worden overgeheveld naar 2023, omdat de kosten pas in dat jaar aan de orde zijn. In de jaarstukken 2022 maken we de lijst met budgetten definitief.

In onderstaand overzicht zijn de voorlopige NUW mutaties in beeld gebracht. Het totaal bedraagt € 5.003.135. Het is een relatief groot bedrag als gevolg van meerdere grote incidentele investeringen zoals Sportpark Odoorn en Sportpark Borger die we dit jaar niet meer besteden.

Nr	NUW	Thema	Taakveld	Bedrag
1	Dorpsbudgetten	1	6.1	100.000
2	Energiearmoede	1	6.3	500.000
3	Westerlee gelden	1	6.4	461.635
4	GIDS gelden	1	7.1	100.000
5	Uitvoeringsbudget combicoaches	1	7.1	100.000
6	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	3	7.4	207.000
7	Duurzaamheid	3	7.4	107.500
8	Preventie, handhaving DHW	4	1.2	50.000
9	BOA's	4	1.2	63.000
10	Sportpark Odoorn	4	5.2	1.450.000
11	Sportpark Borger	4	5.2	750.000
12	Voetbalvereniging Valthermond	4	5.2	100.000
13	Kanaal Valthermond	4	5.7	100.000
14	Speeltuinen	4	5.7	20.000
15	Uitvoeringskosten Omgevingswet	4	8.1	506.000
16	Wet kwaliteitsborging bouw (WKB)	4	8.1	83.000
17	Hart van Exloo	4	8.1	100.000
18	Open Science Hub Exloo	4	8.1	205.000
				5.003.135